

Krzysztof Kamil Baczyński

POEZJA

- Geneza
- Cechy
twórczości
- Omówienie
wybranych
utworów

POEZJA

Krzysztof Kamil Baczyński

• Geneza utworu

Krzysztof Kamil Baczyński to najwybitniejszy poeta pokolenia Kolumbów. Urodził się w 1921 roku, zaś w rok wybuchu II wojny światowej zdawał maturę. Czasy Baczyńskiego to czasy apokalipsy spełnionej. Ziściły się najczarniejsze scenariusze katastrofistów. Wojna i okupacja sprawiły, że młodzi ludzie zaczęli obserwować i doświadczać upadku wartości i odwróconej moralności, co stało się motywem przewodnim wielu poetów, w tym Baczyńskiego. Podejmował on w swoich utworach zagadnienia wyboru, tragizm naznaczonego piętnem wojny pokolenia czy rozważania nad sensem historii.

• Cechy twórczości:

- **Pesymistyczna historiozofia**- autor podkreśla, że jednostka i naród nie mają wpływu na bieg historii, co budzi fatalistyczne rozważania nad niemocą i bezradnością zbiorowości.
- **tesknota za dawną codziennością**- Baczyński przedstawia wybuch wojny jako apokaliptyczny koniec dawnego, czystego świata wartości.
- **katastrofizm**- poeta ukazuje rzeczywistość wojny i okupacji jako spełnioną apokalipsę, czas upadku wartości i człowieczeństwa.
- **tragizm pokolenia Kolumbów**- pokolenie Baczyńskiego to generacja ludzi, którzy urodzili się w niepodległej polsce, a wybuch II wojny przypadł na czas ich wchodzenia w dorosłość. Poeta podkreśla to jak rzeczywistość odebrała im plany, marzenia, możliwość dalszej edukacji i spokojnego, beztrudnego życia oraz oswoiła z okrucieństwem i przemocą. Autor wierszy podkreśla, że nawet ci, którym udało się przeżyć, na zawsze pozostaną okaleczeni psychicznie i pozbawienie wrażliwości i dawnej radości.
- **nawiązania do polskiego romantyzmu**- twórca przyjmuje rolę przewodnika duchowego rodaków; wyraża ich zbiorowe doświadczenia; staje przed dylematami moralnymi i postrzega swój los jako tragiczny
- **patoś**- w poezji Baczyńskiego dominuje ton poważny, surowy, wzniósły

POEZJA

Krzysztof Kamil Baczyński

• Opracowanie najważniejszych wierszy

Pokolenie (1941)

Utwór jest manifestem generacji Kolumbów. Wchodząca w dorosłość młodzież Zamiast uczyć się, kochać, pracować, obcuje z tragiczną rzeczywistością i obserwuje upadek cywilizacji. Dzieło rozpoczyna apokaliptyczny obraz wojennej katastrofy, w którym bujna natura przeobraża się w budzący strach koszmar senny. Tematem drugiej części wiersza jest zaś tragizm pokolenia autora, któremu odebrane zostały lata beztroskiej młodości, poczucia bezpieczeństwa i radości. Wybór walki, który dokonali młodzi Polacy, utożsamia ich z bohaterami romantycznymi, których koniec jest tragiczny. Okoliczności określiły los tego pokolenia, na który oni nie mieli wpływu. Wiersz jest obrazem tragedii straconego pokolenia, zmuszonego do odnalezienia się w nowym, okrutnym, pełnym przemocy świecie. Podmiot liryczny nie wypowiada się tylko w swoim imieniu, ale jako część zbiorowości-swoich rówieśników.

[Niebo złote ci otworzę...]

W pierwszej części utworu podmiot liryczny zapowiada, że wyczaruje przed ukochaną cudowną wizję akadyjskiej krainy miłości. Mroczny czas wojny i okupacji powstrzymuje go jednak przed zrealizowaniem tego marzenia. Niebo złote można zobaczyć dopiero wtedy, gdy usunie się z oczu szkło bolesne wojennej apokalipsy.

Z głową na karabinie

Osoba mówiąca w wierszu opisuje swoje sytuację egzystencjalną, operując trzema perspektywami czasowymi: przeszłą, teraźniejszą i przyszłą. Podmiot liryczny wspomina "gołębią młodość", przywołując arkadyjski obraz zachwycającej przyrody. Czas wojny opisuje za pomocą metafor budzących przerażenie i przynębienie. Pesymistyczna jest również wizja nadchodzącej przyszłości: *głowę rzucę pod wiatr jak granat, i piersi zgniecie czas czarną tapą*. W zakończeniu wiersza pojawia się prorocza puenta: *Umrzeć przyjdzie, kiedy się kochało i wielkie sprawy głupią miłością*. Wyraża ona przekonanie, że wojna odebrała jemu osiągnięcie dojrzałości, lata beztroskiej młodości, możliwości edukacji, a jego życie wkrótce się skończy.

